سرمقاله

قصه پرتکرار آلودگی هوا!

سید فرید پیمان
مدیر مسئول

بحث آلودگی هوا در تابستان چند سالی است که به واسطه خشکسالی و وقوع بادهای فصلی و ایجاد ریزگردها به معضلی لاینحل درکشور تبدیل شده است. موضوع آلودگی هوا در پاییز و زمستان کافی نبود بهار و تابستان هم به آن اضافه شد.

آلودگی هوا یکی از عوامل مهم تأثیرگذار بر سلامت بوده و بیشترین بار بیماریهای منتسب به عوامل خطرزای محیطی را به خوداختصاص داده است. آلودگی هوا پس از استعمال دخانیات، دومین عامل اصلی مرگ های ناشی از بیماریهای غیر واگیر محسوب میشود و با افزایش خطر ابتلاء به بیماریهای حاد و مزمن و مرگ در ارتباط است.

هوای سالم و پاک ضروری ترین نیاز هر انسانی برای زیستن است. از این روست که کیفیت هوائی که تنفس می کنیم از اهمیت ویژه ای برخوردار میگردد.

اثرات آلودگی هوا بر سلامت بشر نه تنها به صورت کاهش کیفیت زندگی، بلکه هم چنین به صورت افزایش هزینه های سلامت بر جامعه تأثیر می گذارد. آلودگی هوا از یک سو باعث افزایش مرگ و میر می شود و از سوی دیگر باعث افزایش انواع بیماری می گردد. بر اساس گزارش بانک جهانی بیماری های ناشی از آلودگی هوا سالانه مبالغ هنگفتی به اقتصاد ایران خسارت وارد میکند.

با توجه به رشد روز افزون ترافیک شهری و ایجاد انواع آلودگی ها، بشر در معرض خطر قرار گرفته و اثرات آن در سلامت جسمانی،روانی و ضررهای اقتصادی مشهود است.

آلودگی هوا در کشورهای در حال توسعه به علت صنعتی شدن در حال پیشرفت است و به علت منابع آلوده کننده زیادی این آلودگی ها درایران از سال ۱۳۹۰ رو به افزایش بوده و در شهرهای بزرگ مانند تهران-مشهد-اصفهان-تبریز- اهواز -اراک-کرج ایران را به عنوان سومین کشور همراه با آلودگی هوا در سطح دنیا معرفی نموده است که از نظر اقتصادی زیان های بسیار بالائی برای کشور حاصل شده است.

آلودگی هوا موجب ایجاد ضایعات در آب، خاک و هوا میشود و برای زندگی خطرزا می باشد. آلودگی هوا روی حیوانات و گیاهان آثارمخربی ایجاد میکند. تولید مثل حیوانات را تحت تأثیر قرار می دهد. ریزگردها، باران اسیدی، وارونگی درجه حرارت، تغییرات آب و هوای جهان به علت گازهای گل خانه ای از مهمترین عوامل ایجاد کننده هوای آلوده هستند. کشور ایران طی سالیان اخیر رفته‌رفته به سمت کشورهای آلاینده جهان پیش رفته است و با میانگین غلظت سالانه ۳۰/۳ میکروگرم بر مترمکعب، در رتبه بیست و چهارم این طبقه بندیقرار دارد.

در واقع مهمترین پیش نیاز برای اجرای راهکارهای کاهش آلودگی هوا تخصیص بودجه و اعتبارات متناسب است. با توجه به اینکه تعدادمنابع آلاینده و وسعت درگیری با آلودگی هوا بالا است، معمولاً راهکارهای کاهش آلودگی هوا نیز پر هزینه و زمان‌بر هستند و اجرایراهکارهای کاهش آلودگی هوا نیازمند تزریق بودجه مناسب و صرف زمان مطلوب است. بحث آموزش در جلوگیری از ایجاد آلودگی هواهم مبحث مهمی است که نیازمند همکاری همه ارکان دولت و مردم می باشد.

علاوه بر آن قوانین پیشگیرانه برای جلوگیری از ایجاد آلودگی هوا ضروری به نظر می آید این بدان معنی است که دولت پس از تامین اعتبار لازم و قوانین محدود کننده آلودگی هوا بایستی زمینه اجرای آن را ایجاد نماید. امری که تا به حال زیاد جدی گرفته نشده است واگر هم اقداماتی انجام شده ناکافی بوده است.

بنابراین برای جلوگیری و مهار آلودگی هوا که مستقیما با جان مردم و محیط زیست و جانوری کار دارد، بایستی اقدامات جدی و عملی انجام پذیرد.

استاندار آذربایجان شرقی در جلسه بررسی طرح‌های توسعه چاراویماق؛

اهتمام ویژه‌ای برای تحقق مصوبات سفر رئیسی به آذربایجان شرقی انجام شده است

استاندار آذربایجان شرقی گفت: اهتمام ویژه‌ای برای تحقق مصوبات سفر، برنامه‌ها و دستورات آیت الله رئیسی از سوی معاونت اجرایی دولت انجام شده است و پس از سفر رئیس جمهور شاهد اتفاقات خوبی در این استان بودیم.

به گزارش خبرنگار حوزه دولت ایرنا، جلسه بررسی طرح‌های توسعه و پیشرفت و آبادانی شهرستان چاراویماق _آذربایجان شرقی به ریاست معاون اجرایی رئیس جمهور و با حضور استاندار آذربایجان شرقی و جمعی از نمایندگان و مسئولان اجرایی استان، ظهر دوشنبه - دوم مردادماه - در ساختمان نهاد ریاست جمهوری کوثر برای پیگیری آخرین وضعیت اجرای طرح‌های سفر آیت الله سید ابراهیم رئیسی به استان آذربایجان شرقی برگزار شد.

استاندار آذربایجان شرقی در ابتدای جلسه ضمن تشکر و قدردانی از پیگیری‌های متعدد معاون اجرایی رئیس جمهور و تشکیل این جلسه عنوان کرد: اهتمام ویژه‌ای برای تحقق مصوبات سفر و برنامه‌ها و فرامین آیت الله رئیسی از سوی معاونت اجرایی دولت انجام شده است و پس از سفر رئیس جمهور به این استان شاهد اتفاقات خوبی بودیم که برای رفاه مردم و در راستای توسعه و آبادانی آذربایجان شرقی رقم خورد.

زین العابدین رضوی خرم با بیان اینکه در دیدارهای مردمی رئیس جمهور دو موضوع مطرح شد، نخست اینکه طرح جامع و کاملی تهیه شود تا بتواند محرومیت‌های این استان را برطرف کند، تاکید کرد: باید تصمیماتی اتخاذ شود تا موجبات پیشرفت و رشد و رفع محرومیت مردم این منطقه فراهم شود.

وی عنوان کرد: نکته دومی که مورد تاکید رئیس جمهور بود ، احصای ذخایر روی زمین و زیر زمینی است که به صورت بالفعل درآید و آثار مثبتی را در حوزه اقتصادی و محرومیت زدایی در این‌منطقه داشته باشد.

وی با بیان اینکه پس از تاکیدات آیت‌الله رئیسی طرحی جامع برای رفع محدودیت‌های استان تهیه شده است، افزود: در این طرح ویژگی‌ها و مشخصات شهرستان از لحاظ جمعیتی، جغرافیایی و منابع معرفی شده و استعدادهای موجود در این شهرستان مورد بررسی قرار گرفته است تا به عنوان سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف سبب تحول شود.

استاندار آذربایجان شرقی با بیان اینکه نگرش پروژه‌ای به این شهرستان می‌تواند در بازه زمانی مشخص، آثار محرومیت را به حداقل ممکن رساند، عنوان‌کرد: درخواست داریم تا بخش خصوصی برای رفع محرومیت‌ها به کمک استان آمده و زمینه و بستر از سوی دولت فراهم شود تا با مشارکت مردم و جوانان تحولی ایجاد شود، نگاه ما به بخش خصوصی کمک تسهیلاتی است.

رضوی خرم اولین ظرفیتی که می تواند توسط بخش خصوصی فعال شود را معادن دانست و گفت: این منطقه جزو مناطق بیست گانه‌ای است که از لحاظ معدنی سرشار است و طبق بررسی‌ها ۳۰ نوع ماده معدنی در این شهرستان وجود دارد.

به گفته وی از این ۳۰ ماده معدنی کمترین استفاده صورت می‌گیرد و بهره‌وری پایینی دارد و اگر سرمایه‌گذاری در پروژه‌های صنعتی و معدنی با ۲۰۰ میلیارد تومان صورت گیرد در بخش معدنی شاهد یک فعالیت و رشد خوبی خواهیم بود.

استاندار آذربایجان شرقی بخش کشاورزی و دامپروری را از دیگر موضوعات مورد اهمیت که می تواند محور توسعه استان قرار گیرد، برشمرد و مطرح کرد: این منطقه انبار غله بوده و از بخش زراعی و دیم خوبی برخودار است. در بخش دامپروری شهرستان به دلیل خوش آب و هوابودن پرورش دام به سهولت انجام می‌گیرد و با پرورش دام، این استان می‌تواند تامین کننده گوشت منطقه باشد و درآمدزایی خوبی هم به دنبال دارد و صنایع وابسته به دام و کشاورزی هم می‌تواند فعالیت خوبی را در پیش گرفته و کمک کننده باشد.

وی با بیان اینکه مساله گردشگری از دیگر نکات حائز اهمیت و مغفول مانده در این استان است، گفت: وجود آب درمانی های متعدد و متنوع در این شهرستان و طبیعت و بوم‌گردی، جذابیت‌های چشمگیری را برای گردشگران بوجود آورده و این طبیعت بکر با توجه به مسیرهای در دسترس و موقعیتی که دارد در بخش گردشگری می تواند موثر باشد.

معاون‌اجرایی رییس جمهور نیز در ادامه این نشست گفت: از مسئولان استان برای سفر خوبی که انجام‌گرفت تشکر می‌کنم، تبریزی ها و آذربایجانی ها در سفر رئیس جمهور گل کاشتند و مردم در صحنه حضور یافتند و تصاویر زیبایی را رقم زدند و اقدام‌به موقع و به هنگام و برمبنای بصیرت در این سفر از سوی مردم به چشم خورد.

محسن منصوری با بیان اینکه شهرستان اویماق محرومیت بسیار بالایی دارد، افزود: در بسیاری از ایام فصل سرد سال، هفته ها مسیر تردد روستاها با مشکلاتی مواجه است اما بعد از سفر آیت الله رئیسی اقدامات خوبی در مسیر تردد مردم انجام‌گرفته است.

رییس مجلس شورای اسلامی:

تضمین قیمت ۱۲ تا ۲۵ قلم کالای اساسی در برنامه هفتم مورد توجه قرار گیرد

رییس مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه در صورت مناسب بودن شرایط اقتصادی کشور حداکثر ۲۵ و حداقل ۱۲ قلم در بخش‌های لوازم خانگی و کالای اساسی باید تضمین قیمت شود، گفت: دولت و مجلس در این رابطه مصمم هستند و در سیاست‌های برنامه هفتم توسعه مورد توجه قرار می‌گیرد.

به گزارش خبرنگار پارلمانی ایرنا، در جلسه علنی روز دوشنبه (دوم مردادماه) مجلس شورای اسلامی، گزارش کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست در مورد بررسی نحوه سیاستگذاری دستگاه‌های متولی در حوزه مدیریت بازار کالاهای استراتژیک گندم و برنج در کشور در دستور کار قرار گرفت و نمایندگان و وزیر جهاد کشاورزی در این باره اظهارنظر کردند. محمدباقر قالیباف در جمع بندی گزارش‌ها و سخنان ارائه شده با بیان اینکه کالاهای اساسی و کشاورزی امروز دغدغه اساسی و جدی مردم است، خطاب به اعضای کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه اظهار داشت: چند قلم اساسی در حوزه مواد غذایی و چند قلم در حوزه جهیزیه وجود دارد که مربوط به قانون جوانی جمعیت و خانواده است.

وی ادامه داد: در برنامه هفتم توسعه باید تدابیری اندیشیده شود که قیمت گذاری کالاها بیشتر از حقوق دریافتی نباشد چرا که این موضوع به معیشت مردم و کالای اساسی مردم مربوط است. رییس مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه در سال دوم مجلس و شروع دولت سیزدهم، به این موضوع در بودجه سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ توجه شد، تاکید کرد: لازم است به عنوان یک راهبرد توجه شود و در صورت مناسب بودن شرایط اقتصادی کشور حداکثر ۲۵ قلم و حداقل ۱۲ قلم در بخش‌های لوازم خانگی و کالای اساسی باید تضمین قیمت شود. قالیباف با بیان اینکه دولت و مجلس باید در این باره مصمم باشند، تصریح کرد: این موضوع باید در برنامه پنج ساله پیش بینی شود و از امروز در سیاست‌های اعمالی مورد توجه قرار گیرد. رییس مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه پیش بینی می‌شود امسال حدود ۱۲ میلیون تن گندم تولید شود، گفت: حدود ۸ میلیون تن مصرف و حداکثر هشت میلیون تن خرید گندم انجام شده است و دلیل مازاد تولید قیمت گذاری دقیق و این مساله است که نسبت به خرید واردات گندم، اولویت را توجه به کشاورز قرار داده ایم. وی ادامه داد: طبق پیش‌بینی های انجام شده، حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه برای واگذاری در ردیف گندم وجود دارد و ۵۰ درصد از دیون گندم هنوز پرداخت نشده و کشاورزان باید با استفاده از کشت سال گذشته، خرید نهاده را برای ابتدای مهر انجام دهند. رییس مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: برداشت گندم در نیمه جنوبی کشور از چند ماه قبل آغاز شده و کشاورزان در بخش شمالی هم در حال برداشت هستند و اگر پرداخت ۵ درصد دیون انجام نشود، سبب کسری ۳۰ همت خواهد شد و فاصله زمانی برای آن هم وجود دارد که باید سازمان برنامه و بودجه نسبت به این موضوع تدبیر لازم را انجام دهد. قالیباف بیان کرد: پیش از این هم تذکر داده شده بود که پیش بینی اعلام شده در لایحه بودجه در خصوص گندم با کسری مواجه خواهد شد. رییس قوه مقننه با اشاره به ایراداتی که در حوزه برنج وجود دارد، توضیح داد: واقعیت این است که حدود ۱.۷ میلیون تن واردات اضافی برنج انجام شده و بنابر اعلام مسوولان استان مازندران بخشی از برنج محصول سال گذشته هنوز در انبارها باقی مانده است.

علل کسب رتبه ششم تورم کشوری در صنعتی ترین استان کشور از نگاه «عصرآزادی»

آذربایجان شرقی در برزخ تورم

عصرآزادی/ شهرام صادق زاده

خبر کوتاه و تعجب آور بود؛ آذربایجان شرقی در زمره استان های با تورم بالا قرار گرفته است... آن طور که مرکز آمار ایران گزارش داده است تورم در ۲۳ استان بالاتر از متوسط کشوری بوده و متوسط تورم کشور ۴۸.۵ درصد است که این رقم در آذربایجان شرقی به عنوان ششمین استان با تورم بالا ۵۴.۶ درصد است.

طبق این گزارش، نرخ تورم کشوری در خرداد ماه امسال ۴۸.۵ درصد اعلام شده که نرخ تورم در استان یزد حدود ۱۰ درصد بالاتر از میانگین کشوری اعلام شده و آذربایجان‌شرقی نیز با نرخ تورم ۵۴.۳ درصد در انتهای جدول و بالاتر از استان‌های یزد، چهارمحال و بختیاری، لرستان، خراسان شمالی و کردستان قرار دارد. بر اساس گزارش مرکز آمار ایران، نرخ تورم در ۲۳ استان بالاتر از میانگین کشوری و در ۸ استان پایین تر از تورم کشوری است که کمترین نرخ تورم را استان تهران با رقم ۴۳.۹ درصد به خود اختصاص داده و یزد نیز با تورم ۵۸.۸ درصد، گران‌ترین استان کشور عنوان شده است.

با این حساب، آذربایجان شرقی به عنوان یک استان صنعتی و تولیدمحور در جایگاه سزاوار خود قرار نگرفته و می بایست در راستای رشد تولید و کنترل تورم اقدامات موثری انجام می گرفت که ظاهراً سهل انکاری شده و باید مشخص شود کجای کار می لنگد...

■ **ابتدای تورم**

تورم یا Inflation به معنای افزایش مداوم و پیوسته سطح عمومی قیمت کالاها و خدمات در یک منطقه یا استان و برای یک دوره زمانی معین است به طوری که تورم باعث می‌شود قدرت خرید خانوارها کاهش یابد که البته در همه کالاها به طور یکسان نخواهد بود و همین امر، پیش بینی شرایط اقتصادی و تحلیل فرصت‌های سرمایه گذاری را با دشواری مواجه می‌کند!

به گفته اقتصاددانان دو دلیل عمده کاهش عرضه کل یا افزایش تقاضای کل و رشد عرضه پول مازاد بر رشد اقتصادی یا همان رشد نقدینگی دلالت دارد؛ هنگامی که تعادل عرضه و تقاضا برهم می‌خورد و در یک بازار تقاضای بیشتری شکل می‌گیرد یا به هر دلیل عرضه کالا نسبت به قبل کاهش پیدا می‌کند، قیمت نیز افزایش می‌یابد که منجر به ایجاد تورم شده و اگر این عدم تناسب عرضه و تقاضا مداوم باشد، می‌تواند منجر به ایجاد تورم شدید و مزمن شود.

از قرار معلوم، قرار گرفتن آذربایجان شرقی در زمره استانهای متورم کشور، موجب تعجب شخص استاندار شده و او را به واکنش وادار کرده است تا از بخش خصوصی بخواهد که آنها می‌توانند در کنار حمایت‌های دولتی شعار مهار تورم در استان را محقق نمایند!

عابدین خرم با اشاره به اینکه چرا باید استان ما جزو استان‌های گران باشد در حالی که از ظرفیت های بالایی در حوزه تولید برخوردار هستیم می گوید ما سعی داریم تا بخش خصوصی با کمترین مانع حرکت کند و طی این دو سال نیز حرکت‌های خوبی در این زمینه صورت گرفته است و اگر هم مشکلاتی وجود دارد، باید برطرف شود.

وی با اشاره به اینکه مشکل تورم یک مشکل ملی است و به سیاست‌های دولت مربوط می‌شود تاکید می کند که در این زمینه شاید کاری در استان‌ها نتوان انجام داد، اما می‌توانیم با فراهم کردن زمین رشد تولید و مدیریت تقاضا و عرضه در بازار به نوعی به ایجاد تعادل در قیمت‌ها کمک کنیم.

■ **میانه تورم**

یک کارشناس اقتصادی معتقد است تورم بیش از ۵۰ درصدی آذربایجان شرقی و بالا بودن این نرخ نسبت به سایر استان‌های مرزی در سال جاری به دلیل آثار تمام سیاست‌های پولی و مالی دولت در این استان دیده می‌شود و این امر یکی از دلایل وجود تورم بالاست.

علی اصغر عباس زاده با اشاره به اینکه تورم بالا در آذربایجان شرقی دلایل بسیاری می‌تواند داشته باشد گفت: طی بررسی‌های انجام گرفته پیرامون موضوع تورم، چهار نظریه مهم پولی، فشار ناشی از تقاضا، فشار ناشی از هزینه و ساختاری می‌توانند دلایل این مقوله باشند.

وی افزود: از جنبه نظری ساختاری تورم، می‌توان گفت که آذربایجان شرقی یک استان مرزی است و قطعاً طی ۶ ماهه اول سال، آمار مسافرت‌ها به قصد خرید به این استان بالا می‌رود در نتیجه عرضه کالا در استان پاسخگوی این حجم از تقاضا نبوده و در تقابل بین عرضه و تقاضا یک شکاف و در نهایت تورم و افزایش قیمت کالاها رخ می‌دهد.

> **یک کارشناس اقتصادی می گوید عرضه کالا در آذربایجان‌شرقی پاسخگوی حجم تقاضا نبوده و در تقابل بین عرضه و تقاضا یک شکاف ایجاد شده و به تورم و افزایش قیمت کالاها منجر می گردد!**

عباس‌زاده در خصوص دلیل دیگر تورم بالا در استان نیز اضافه کرد: تبریز نسبت به سایر کلان شهرهای کشور از مشکل ساختار امکانات حمل و نقل و توزیع کالا رنج می‌برد؛ در مراکز سایر استان‌های بزرگ کشور، میادین و یا مراکز خرید با غرفه‌های مشخصی برای فروش اقلام وجود دارد که در نهایت نظارت مسئولان و بازرسان را آسان تر و قیمت‌ها بهتر کنترل می‌شوند اما در تبریز اینگونه نیست و در بحث نظارت بر قیمت‌ها مشکل داریم!

وی با اشاره به افزایش قیمت عوامل تولید تاکید کرد: با بالا رفتن فشار قیمت عوامل تولید نیز، شاهد افزایش شاخص قیمت تولیدکننده و در نتیجه افزایش قیمت تمام شده کالاها می‌شویم.

عباس زاده خاطرنشان کرد: برخی از اقلامی که هم استانی‌ها نسبت به سایر استان‌ها بیشتر مصرف کرده و این اقلام در محاسبه شاخص تورم نیز به کار گرفته می‌شود، اقلام گران و با قیمت بالا همچون گوشت هستند.

وی یادآور شد: استان‌های مرزی اغلب به دلیل تردد مسافران با تورم بالا مواجه هستند، از جمله استان ایلام که همواره دارای نرخ تورم بالا و حتی رتبه نخست در این خصوص بوده، زیرا اقتصاد این استان ضعیف و جوابگوی تقاضای بالای کالاها نیست!

■ **انتهای تورم**

گرانی کالاهای اساسی و تورم در آذربایجان شرقی همواره برای شهروندان این منطقه آزار دهنده بوده و هست و از طرفی هم میانگین تورم در آذربایجان شرقی نسبت به اغلب استان‌های مرزی بالا است لذا تورم تحمیل شده به خانوارها در یک سال گذشته در این استان، بیشتر از ۵۰ درصد بود که تأمّل برانگیز بوده و نیازمند آسیب شناسی و علّت یابی است.

بررسی ها نشان می دهد از هر ۱۰۰ نفر در آذربایجان شرقی حدود ۴۰ نفر فعال هستند و با این وضعیت، نرخ بیکاری در این استان معمولاً از میانگین کشوری یک یا ۲ درصد پایین‌تر است.

به اعتقاد کارشناسان، در آذربایجان شرقی چسبندگی جمعیت وجود ندارد و جمعیت فعال برای یافتن کار مهاجرت می‌کنند؛ این هم پویایی آذربایجانی ها را نشان می‌دهد که تحمل بیکاری را ندارند و هم یک عارضه است چراکه شغل مناسب به اندازه متقاضیان وجود ندارد!

سهم آذربایجان شرقی از اقتصاد کشور حدود ۳.۵ درصد است که با توجه به زندگی ۴.۹ درصد جمعیت کشور در این استان، حداقل انتظار منطقی برای سهم اقتصادی همان میزان است لذا بعد از انقلاب به استان‌های محروم توجه بیشتری شده و کاستی‌های داخل استان هم باعث شده تا سهم اقتصادی آذربایجان شرقی کوچک شود.

از لحاظ توزیع فضایی نیز توزیع درستی در سطح آذربایجان شرقی وجود ندارد به طوری مناطق شرق استان از لحاظ تمرکز توزیع اقتصادی و استقرار صنایع و جمعیت فقیرتر و ۸۰ درصد جمعیت و استقرار صنایع در غرب استان مستقر است در حالی که در مناطق شرقی ظرفیت‌های مختلفی وجود دارد اما به دلایل متعدد، فعالیت های بزرگ در آنجا تعریف نشده است!

بدین ترتیب، تعادل بخشی در آذربایجان شرقی از جمله چالش‌های این استان است که ایجاد جاذبه چسبندگی جمعیت و مهاجرت معکوس به شرق استان و استقرار صنایع در این قسمت نیز از جمله اقداماتی است که باید برای عملیاتی کردن آنها سریعتر دست به کار شد!